

A87/15 CO:2048763

1 april 1987

NIEUWE SECRETARIS-GENERAAL VOOR "LIGA FUER VOELKERFREUNDSCHAFT"

Tijdens een zitting van het Presidium van de "Liga fuer Voelkerfreundschaft der DDR" (LfV) op 2 februari jl. trad Horst BRASCH om gezondheidsredenen terug als secretaris-generaal en eerste vice-president van deze overkoepelende organisatie van vriendschapsverenigingen met het buitenland. Tot zijn opvolger in beide functies 'koos' het Presidium de oud-ambassadeur van de DDR in Moskou, Egon WINKELMANN.

Van 1965 tot 1967 studeerde WINKELMANN aan de Diplomatieke Academie in Moskou. Hij verwierf hiermee niet alleen de doctorstitel in de economische wetenschappen, maar ook de vereiste kwalificaties voor een hoge functie in het CC-apparaat van de "Sozialistische Einheitspartei Deutschlands" (SED). In de jaren 1967-1980 was hij achtereenvolgens sectorleider, plaatsvervangend hoofd en hoofd van de "Abteilung Internationale Verbindungen" (AIV) van het Centraal Comite van de Oostduitse CP.

Deze CC-afdeling speelt een sleutelrol bij de voorbereiding en controle op de uitvoering van partijbesluiten, die zowel betrekking hebben op het buitenlands beleid als op het buitenlandse inlichtingenwerk en andere subversieve activiteiten. Daarnaast onderhoudt de AIV traditioneel de externe betrekkingen van de SED. In dit verband dient opgemerkt te worden, dat WINKELMANN vanaf 1976 ook lid was van "Zentrale Revisionskommission" van de SED, die o.a. toezicht houdt op de financiële middelen van de partij en ook een stem zou hebben in de toekenning van 'subsidies' aan communistische partijen in het Westen en de Derde Wereld.

In januari 1981 werd WINKELMANN benoemd tot ambassadeur van de DDR in Moskou. Hij verloor hierdoor het lidmaatschap van de "Zentrale Revisionskommision" en zijn in 1978 verworven zetel in het Oostduitse parlement, de "Volkskammer". Dit werd echter in ruime mate gecompenseerd door zijn verkiezing tot volwaardig lid van het CC/SED tijdens het negende congres van deze partij in april 1981.

Als ambassadeur en CC-lid diende WINKELMANN permanent de belangen van de Oostduitse regering en de SED in Moskou te behartigen en fungeerde hij omgekeerd voor het Kremlin als eerste aanspreekpunt met de politieke top in de DDR. Beide rollen heeft hij volgens Westerse waarnemers naar tevredenheid vervuld in een periode, waarin kort na elkaar drie CPSU-leiders (BREZHNEV, ANDROPOV en CHERNENKO) overleden. Bovendien zou hij een goede persoonlijke relatie hebben opgebouwd met de huidige secretaris-generaal van de Sovjetrussische CP, GORBACHEV.

Toen WINKELMANN in januari jl. terugkeerde naar Oost-Berlijn mocht op grond van het bovengeschetste carrièreverloop verwacht worden, dat hij zou worden benoemd in een topfunctie op politiek of maatschappelijk terrein. Zijn 'verkiezing' tot secretaris-generaal en eerste vice-president van de LfV bevestigt dit. Omdat het door de Oostduitse christen-democraat Gerald GOETTING beklede voorzitterschap van de Liga slechts een aantal representatieve en ceremoniele taken omhelst, berust de feitelijke leiding van de overkoepelende vriendschapsorganisatie bij WINKELMANN. Aan het hoofd van het secretariaat van de LfV coordineert hij de vervaardiging van propagandamateriaal evenals de verspreiding ervan via de bij de Liga aangesloten vriendschapsorganisaties en hun "Partnergesellschaften" in het buitenland.

Als lid van het Centraal Comité staat WINKELMANN in de partijhierarchy op gelijke hoogte met Manfred FEIST, de huidige leider van de CC-afdeling "Auslandsinformation", die de op het buitenland gerichte propaganda stuurt en controleert. Hoewel de LfV primair functioneert als een instrument van deze "Auslandspropaganda" mag daarom worden aangenomen, dat WINKELMANN mede gelet op zijn ervaring opgedaan in vorige functies betrekkelijk zelfstandig de koers van de Liga kan bepalen. Ook moet hij vanwege zijn 'oude' connecties met de "Abteilung Internationale Verbindungen" van het CC/SED en het Oostduitse Ministerie van Buitenlandse Zaken in staat geacht worden om op de diplomatieke vertegenwoordigingen van de DDR in het buitenland meer medewerking aan de internationale activiteiten van de LfV af te dwingen. In dat geval zouden de buitenlandse "Partnergesellschaften" van de LfV, zoals de Vereniging Nederland - DDR, kunnen rekenen op meer faciliteiten van de zijde van de Oostduitse ambassades. WINKELMANN blijft echter verantwoording schuldig aan het SED-Politburolid Hermann AXEN, die als CC-secretaris verantwoordelijk is voor internationale aangelegenheden. De nadrukkelijke aanwezigheid van deze partijveteraan op de zitting van het LfV-Presidium, waarbij WINKELMANN in zijn nieuwe functies werd gekozen, illustreerde nog eens, dat het werk van de overkoepelende vriendschapsorganisatie in laatste instantie ondergeschikt is en blijft aan de belangen van de Oostduitse CP.